

Voordracht voor de raadsvergadering van

<datum raadsvergadering>

Jaar **2014**
Afdeling *
Nummer *
Publicatiedatum *
Agendapunt *
Datum indiening **23 juni 2014**

Tekst wordt gepubliceerd
in Gemeentebblad

Onderwerp

Initiatiefvoorstel van de raadsleden Ünver(PvdA), Moorman (PvdA), Groot Wassink (GroenLinks) en Nuijens (GroenLinks) getiteld Aanvalsplan jeugdwerkloosheid

Met deze voordracht stellen wij u voor het volgende besluit te nemen:

Tekst wordt gepubliceerd
in Gemeentebblad

De gemeenteraad van Amsterdam

Gezien het initiatiefvoorstel van de raadsleden Ünver, Moorman, Groot Wassink en Nuijens, getiteld 'Aanvalsplan jeugdwerkloosheid'.

besluit

- I. in te stemmen met genoemd initiatiefvoorstel;
- II. kennis te nemen van de bestuurlijke reactie op genoemd initiatiefvoorstel.

Wettelijke grondslag

Gemeentewet art. 147a, lid 1

Initiatiefvoorstel

In Amsterdam is de jeugdwerkloosheid hoog. Te hoog. Twintig procent van de jongeren heeft geen baan of volgt geen opleiding. Steeds meer jongeren zitten thuis. Zij verruilen de schoolbanken voor de bank voor de buis en belanden in soms uitzichtloze posities. Dat zorgt voor een achterstand die niet meer in te halen is. Dat is onacceptabel.

Te veel Amsterdamse jongeren hebben het moeilijk. Er is nog altijd sprake van discriminatie op de arbeidsmarkt. Is twintig procent werkloosheid al hoog: onder sommige groepen jongeren is dit zelfs bijna veertig procent. Een ingewikkelde thuissituatie zorgt er soms voor dat jongeren niet kunnen meekomen op school. Jongeren zonder werk of opleiding glijden langzaam af en verdwijnen uit het zicht. Ze lopen een niet in te halen achterstand op. Deze jongeren verdienen steun om zo snel mogelijk terug in het ritme van school, stage of werk te komen. Gelukkig is er ook goed nieuws. Het CPB maakte vorige week in haar juniraming 2014 bekend dat de economie in 2014 naar verwachting met 0,75 procent zal groeien. De voorspelde groei voor 2015 is 1,25 procent.¹ Ook voor Amsterdam wordt dit jaar een groei voorspeld van minimaal 0,5 procent.² Iedere Amsterdammer moet van die groei kunnen profiteren. De PvdA en GroenLinks willen jongeren aan het werk, aan een stage of terug de schoolbanken in helpen.

¹ CPB Policy Brief, *Juniraming 2014 Economische vooruitzichten 2014 en 2015* (Den Haag 2014) 3.

² Zie oa <http://www.amsterdam.nl/gemeente/organisatie-diensten/economischezaken/economische/nieuws/perbericht/>

De afgelopen collegeperiode is er veel geïnvesteerd in de Amsterdamse economie. Het college investeerde in kennis, talent en het aantrekken van werkgelegenheid. Onderwijs en de aansluiting op de arbeidsmarkt werden verbeterd. Amsterdammers werden aan het werk geholpen met minder middelen. De schooluitval werd drastisch teruggebracht. Tot slot is er geïnvesteerd in schuldhulp voor jongeren. Ook het huidige college heeft geld gereserveerd voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid- maar de fracties van de PvdA en GroenLinks constateren dat een concrete invulling van de reservering nog ontbreekt. Middels dit initiatiefvoorstel presenteren wij een integraal aanvalsplan om de jeugdwerkloosheid in de stad terug te dringen.

Onze plannen voor werk:

1. Opleiden voor werk

Te veel mbo-scholieren worden opgeleid voor werkloosheid. Dat moet anders en beter. De PvdA en GroenLinks willen de mogelijkheden onderzoeken om tot twee jaar na de opleiding in kaart te brengen waar leerlingen terecht komen, zodat scholen hun opleidingsaanbod kunnen bijsturen waar nodig. Sommige opleidingen, zoals het Hout- en Meubileringscollege doen dit nu al met succes. Wij willen dat alle Amsterdamse mbo-instellingen per opleiding gaan aangeven hoe groot de kans is op een baan na het voltooien van de studie. Dit komt te staan in de kwaliteitswijzer mbo. Er wordt actief samen gewerkt met bedrijven, ondernemers en gemeente om ervoor te zorgen dat de aangeboden lesstof en aangeleerde vaardigheden zo goed mogelijk aansluiten op de Amsterdamse arbeidsmarkt.

De gemeenteraadsfracties van beide partijen willen dat op iedere Amsterdamse mbo-locatie een leerwerkmakelaar aan de slag gaat. Deze leerwerkmakelaar moet leerlingen helpen bij het vinden van een passende stage of baan. De makelaar moet een sleutelrol gaan spelen tussen scholen, leerlingen, bedrijven en de gemeente. De leerwerkmakelaar heeft de taak om de wensen en capaciteiten van de leerlingen af te stemmen op beschikbare stages en banen in de regio. Dit alles in goed overleg met schoolbesturen. Een proef met een leerwerkmakelaar op het Regio College en Horizon College in de Zaanstreek was zeer succesvol. In anderhalf jaar tijd slaagde dit ROC erin om 82% van de leerlingen die een niveau 2 opleiding volgen en moeilijk een baan of stageplek kunnen vinden te matchen.³

2. Iedere buurt een economisch platform en een banencoach

GroenLinks en PvdA deden eerder het voorstel voor Economische Platformen per buurt. Die lokale platformen brengen belanghebbenden in buurten uit het onderwijs, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de overheid bij elkaar. Zij denken samen na over het maatschappelijk en economisch potentieel per buurt, brengen economische kansen en behoeften in kaart en zorgen voor economische groei in iedere buurt. Zo halen we het beste uit de buurt en zorgen we er met elkaar voor dat lokale economieën groeien. De PvdA en GroenLinks zetten in ieder stadsdeel een banencoach in om jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen te bieden om aan de slag te komen. Deze jongerencoach begeleidt niet alleen deze jongeren bij

³ <http://www.aanvalopschooluitval.nl/userfiles/file/2014/Samenvatting%20Rapportage%20leerwerkmakelaar%202011-2013.pdf>

⁴ Werkgevers in de gemeenten Barneveld, Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen hebben in December 2013 twee jongeren vouchers ter waarde van 6.000 euro ontvangen. Met die vouchers kunnen zij jongeren in dienst nemen. Sinds 1 november 2013 kunnen werkgevers in Friesland aanspraak maken op een premie van € 2.500 wanneer zij een werkzoekende jongere tenminste een half jaar in dienst nemen.

⁵ <http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2014/03/07/meester-gezel-route-uitgebreid-naar-nieuwe-sectoren.html>

bijvoorbeeld het solliciteren, maar zoekt ook actief contact met werkgevers om ook deze jongens en meiden aan de slag te krijgen. De landelijke PvdA deed eerder een zelfde voorstel voor banencoaches per stad.

3. De winkelstraatmanager wordt ook een werkmanager

Winkelstraatmanagers helpen straten levendig en veilig maken. Op allerlei plekken in de stad zijn dankzij de inzet en betrokkenheid van deze winkelstraatmanagers winkelgebieden tot bloei gekomen; met de Haarlemmerstraat misschien als meest aansprekende en herkenbare voorbeeld. Ook de komende jaren blijft winkelstraatmanagement belangrijk. GroenLinks en PvdA zien mogelijkheden om winkelstraatmanagers ook in te zetten bij het vinden van banen en stages voor Amsterdamse jongeren; winkelstraatmanagers als werkmanagers, zoals ook in de Maasstraat waar onlangs een stagestraat werd geopend. Zij inventariseren de vraag naar personeel en herkennen economische kansen bij ondernemers in de straat. Dit biedt eveneens een mooie kans om jongeren te interesseren voor het ondernemerschap en het starten van een eigen bedrijf.

4. Bedrijven helpen jongeren te helpen

In de landelijke begroting 2014 is afgesproken om de arbeidsmarkt voor jongeren te versterken met premiekorting voor werkgevers. De jongere moet voorafgaand aan een contract een uitkering in het kader van de WW of WWB hebben. Deze premiekorting maakt het voor bedrijven mogelijk om jongeren voor minimaal zes maanden, 32 uur per week aan te nemen tegen een vergoeding van maximaal 3.500 euro per jaar. Het budget voor 2014 is 100 miljoen euro en voor 2015 200 miljoen euro. Wij willen dat Amsterdam bedrijven ondersteunt bij het aanvragen van deze premiekortingen. Bedrijven kunnen jongeren ook helpen door middel van coaching, zoals nu al gebeurt via het mentorproject Link2Work. Met name jongeren met weinig netwerk en beperkte werknemers- en sollicitatievaardigheden profiteren daarvan.

Veel bedrijven geven aan jongeren leerwerkplaatsen of stages te willen bieden, maar zien op tegen de grote papierwinkel. Vooral voor kleine bedrijven is dit een grote belasting. Ook laat de doorlooptijd voor erkenning vaak te wensen over en lopen kosten soms hoog op. Stagebedrijven moeten in sommige gevallen 2000 euro betalen om erkend te worden als leerwerkbedrijf. Dat is de wereld op zijn kop. Bedrijven die met ons de jeugdwerkloosheid willen bestrijden moet het gemakkelijker worden gemaakt, niet moeilijker. Wij willen dat Amsterdam ondernemers helpt bij het aanvragen van erkenning als leerwerkbedrijf en dat kosten voor aanvraag waar nodig worden gecompenseerd.

5. Starterbeurs & banenbonus

Tijdens de Kadernota 2013 maakten PvdA, GroenLinks en de meeste andere partijen in de stad 2,5 miljoen euro vrij om de jeugdwerkloosheid in Amsterdam te bestrijden. Met dat geld werden onder andere starterbeurzen mogelijk. Die beurzen maken het voor gediplomeerde jongeren zonder werkervaring mogelijk om gedurende zes maanden leerwerkervaring op te doen. Dat verbetert hun kansen op de arbeidsmarkt en helpt werkgevers aan goed gemotiveerde medewerkers. De starter ontvangt minimaal 500 euro per maand als tegemoetkoming. De gemeente geeft de werkgever een bijdrage in begeleidingskosten van 250 euro per maand. Ook krijgt de werkgever een vergoeding voor de werkgeverslasten.

GroenLinks en PvdA willen het aantal startersbeurzen uitbreiden in Amsterdam. Daarnaast willen beide partijen een regeling invoeren waarbij er tot € 5.000 aan een onderneming uitgekeerd wordt, wanneer zij een werkzoekende in dienst neemt – afhankelijk van duur en startkwalificatie van de jongere en eventueel uitgekeerde landelijke premiekorting. Dat zorgt voor werkgelegenheid en maakt het voor werkgevers makkelijker om een jongere leerwerkervaring te

laten opdoen. Dit kan via een plaatsingbonus of een vouchersysteem. In andere gemeenten zijn dergelijke constructies erg succesvol gebleken.⁴ Sinds april 2013 voeren instellingen in het kader van het School Ex 2.0 programma intensieve begeleidingsgesprekken met jongeren die op het punt staan hun opleiding af te ronden. Doel is hen te stimuleren langer door te leren en te kiezen voor een opleiding gericht op een hoger niveau of met meer arbeidsmarktperspectief. Jongeren voor wie doorleren geen optie is, worden in samenwerking met de gemeente gestimuleerd een geschikte baan te zoeken. Deze gesprekken vinden nu plaats met leerlingen met niveau 1 tot en met 4 mbo. PvdA en GroenLinks willen de mogelijkheden bekijken om dat uit te bereiden naar hbo en WO.

6. Geen gesleep met jongeren

Jongeren die zich melden bij het jongerenloket, komen vaak in aanraking met een grote hoeveelheid verschillende mensen: de klantmanager, cv dokter, schuldhulpverlener etc. Wij willen dat het probleem van jeugdwerkloosheid niet wordt verknipt in allerlei afzonderlijke deelproblemen, maar in samenhang wordt aangepakt. Daarvoor zou het goed zijn als de regie op het inkomen van de jongere en het weer aan het werk of naar school helpen van de jongere bij een en dezelfde persoon ligt. Dat biedt meer helderheid voor de jongere en een grotere kans op slagen.

7. Goed vakmanschap

In het Amsterdamse beroepsonderwijs wordt vakmanschap via de meester-en-gezel formule verder uitgebreid. Dit opleidingsprincipe wordt sinds de middeleeuwen succesvol gehanteerd om vakkennis over te dragen van meester naar leerling. Op dit moment zijn het vooral ambachtelijke branches die er mee werken. Binnenkort starten ook studenten van nieuwe mbo-opleidingen met dit traject, zoals media- en gameontwikkelaars, zo maakte minister Jet Bussemaker (Onderwijs) onlangs bekend.⁵ Doel is meer aandacht voor talentontwikkeling in het beroepsonderwijs en meer waardering van ambachtelijke vaardigheden. In Amsterdam hebben we oog en waardering voor vaktalent. Excellent vakmanschap wordt beloond met een meestertitel. De PvdA en Groenlinks willen dat in Amsterdam op korte termijn gestart wordt met dit excellentieprogramma voor talentvolle mbo-studenten, waar landelijk 25 miljoen euro voor beschikbaar is.

8. Aanpak discriminatie

In haar integratierapport van 11 maart 2014 concludeert het SCP dat werkloosheid onder migranten, met name Marokkaanse migranten en vluchtelingen, veel hoger is dan gemiddeld. Het SCP concludeert dat die hogere werkloosheid niet alleen te wijten is aan een lager opleidingsniveau, maar dat 'bij gelijke kenmerken migranten vaker werkloos zijn dan autochtone Nederlanders.' Dat is onacceptabel. Discriminatie op de arbeidsmarkt moet ten alle tijden worden bestreden. De gemeente moet op korte termijn speciaal beleid ontwikkelen om deze ontwikkeling te keren. Daarnaast moet de gemeente onverminderd doorgaan met het bestrijden van discriminatie aan de voordeur; bij het werven van personeel en sollicitaties. Dat is waar migranten last hebben van vooroordelen. De gemeentelijke organisatie neemt het voortouw en zorgt dat het een representatieve afspiegeling is van de stad Amsterdam. Met bedrijven die zich schuldig maken aan discriminatie wordt geen zaken meer gedaan.

Financiering

In het coalitieprogramma is 8 miljoen euro incidenteel gereserveerd voor bestrijding van jeugdwerkloosheid in 2015. Met de uitgestoken hand van de coalitie om mee te denken met het programma én met bovenstaande voorstellen willen PvdA en GroenLinks de jongeren die nu nog werkloos thuis zitten, leerwerkervaring laten opdoen om zo weer regulier te kunnen laten deelnemen aan het arbeidsproces. Dat doen we samen en in goed overleg met bedrijven, scholen

Voordracht voor de raadsvergadering van 17 november 2014

en organisaties in de stad. Het bestrijden van jeugdwerkloosheid is een belangrijke prioriteit van beide partijen. En dat zal zo blijven. De afgelopen collegeperiode heeft de PvdA op verschillende momenten extra middelen vrijgemaakt en/of voorstellen gedaan om jeugdwerkloosheid te bestrijden. Mocht de komende periode blijken dat teveel jongeren langs de kant blijven staan - ondanks de inzet van voorgestelde financiële middelen, het economisch herstel en het eerder vrijgemaakte geld voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid - dan zullen PvdA en GroenLinks opnieuw met aanvullende voorstellen komen. Belangrijk is dat wordt gedaan wat nodig is.

Maatregel	Bedrag	Resultaat
Banenbonus & startersbeurs	4 miljoen	2.500-3.000 jongeren met en zonder startkwalificatie worden tenminste een half jaar in dienst genomen
Banencoaches	1.5 miljoen	7 banencoaches in 7 stadsdelen
Leerwerkmakelaars	1.5 miljoen	7 leerwerkmakelaars op in totaal 25 Mbo-locaties
Erkend leerwerkbedrijf en ondersteuning premiekorting	1 miljoen	250-400 bedrijven helpen erkend leerwerkbedrijf te worden en/of ondersteunen bij het aanvragen van landelijke premiekorting

Totaal 8 miljoen euro incidenteel, conform coalitieakkoord intensivering jeugdwerkloosheid.

Stukken

Meegestuurd
Ter inzage gelegd

<6>
n.v.t.

De leden van de gemeenteraad van Amsterdam

Emre Ünver (PvdA)
Marjolein Moorman (PvdA)
Rutger Groot Wassink (GroenLinks)
Jorrit Nuijens (GroenLinks)

* De sterretjes worden door de griffie ingevuld
In te vullen door het raadslid/de fractie:

1. naam/namen van raadslid/-leden;	4. vrije tekst;
2. datum van indienen;	5. naam/namen van raadslid/-leden incl. initialen;
3. titel initiatiefvoorstel;	6. eventuele mee te sturen bijlagen.